

Provincie Overijssel
W.H. van Haaften
Postbus 10078
8000 GB ZWOLLE

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Remco Reurink
telefoon 038 499 89 88
R.Reurink@overijssel.nl
Zaaknummer 5262570

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
17.06.2019	2019/0162740			

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte heer Van Haaften,

U heeft een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 22 februari 2019² ontvangen. De aanvraag heeft u tussentijds gewijzigd³. Deze gewijzigde aanvraag is het uitgangspunt voor deze ontheffing. De aanvraag betreft de sloop van schuren en de realisatie van drie woningen aan de Huyerenseweg 21 in Geesteren. In deze brief geven wij onze beslissing weer.

Besluit

Wij verlenen u een ontheffing⁴ van verbodsbepalingen voor een soort van de Vogelrichtlijn. In het bijzonder gaat het om het verbod om nesten en rustplaatsen van de kerkuil opzettelijk te vernielen of te beschadigen⁵.

Deze ontheffing heeft betrekking op de sloop van schuren en de realisatie van drie woningen aan de Huyerenseweg 21 in Geesteren.

U krijgt geen ontheffing van het verbod om de kerkuil opzettelijk te storen. Door het nemen van voldoende maatregelen wordt voorkomen dat de kerkuil opzettelijk wordt verstoord. De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen) weergegeven.

De volgende stukken van de aanvraag maken onderdeel uit van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften:

- Afbeelding 1 uit het rapport: 'Toetsing Wet natuurbescherming Huyerenseweg 21 Geesteren en Uelserweg 134 Mander', van 22 november 2018;
- Afbeelding 1 uit de brief: 'Reactie verzoek aanvullingen', van 23 april 2019.

Deze ontheffing is geldig vanaf de eerste dag na het verzenden van onze beslissing tot en met 1 februari 2023.

¹ In het kader van art. 3.3, eerste lid van de Wnb.

² EDO-kenmerk 2019/0054816.

³ EDO-kenmerk 2019/0145948.

⁴ Op basis van art. 3.3, eerste lid van de Wnb.

⁵ Art. 3.1, tweede lid van de Wnb.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

Leges

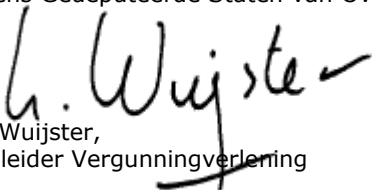
U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁶. De verschuldigde leges voor dit besluit bedragen € 2.948,00.

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met Remco Reurink, te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 89 88. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2019-000797 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
teamleider Vergunningverlening

Bijlagen:

Bijlage 1
Bijlage 2
Bijlage 3

Voorschriften
Overwegingen bij het besluit
Ligging plangebied, inclusief slooplocaties

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van Tubbergen;
- De heer Haamberg, Eelerwoude, Goor.

⁶ Belastingverordening Overijssel

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 - VOORSCHRIFTEN

Moet u volgens voorschriften iets melden of contact opnemen met het bevoegd gezag? Geeft u dan altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit. Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek bestemd is. Het Overijssels Loket is bereikbaar via de telefoon onder nummer 038 499 88 99 of via het e-mailadres postbus@overijssel.nl.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Als u het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan moet u dit ter goedkeuring voorleggen aan het bevoegd gezag voor de Wnb bij de provincie. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem voor overleg contact op met ons Overijssels Loket.
2. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende(rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
3. Minimaal een week voor aanvang van de werkzaamheden dient u de datum van de start te melden bij het Overijssels Loket. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief een telefoonnummer;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige, inclusief een telefoonnummer;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
 - het kenmerk van deze beschikking (2019/0162740).

Soortspecifiek

4. U dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare voortplantingsperiode en winterperiode van de kerkuil. De voortplantingsperiode loopt globaal van maart tot en met augustus. Perioden waarbij de bodem langdurig bedekt is met een laag sneeuw vormen ook kwetsbare perioden. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kunnen deze kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. Voor de kerkuil kan de voortplantingsperiode onder optimale omstandigheden het gehele jaar duren. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een ecologische deskundige⁷ op het gebied van de kerkuil. De deskundige dient dit vooraf af te stemmen met het bevoegd gezag voor de Wnb.

⁷ De provincie Overijssel verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanden waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

5. De sloopwerkzaamheden binnen het plangebied dienen uitgevoerd te worden tussen september en januari. Voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden moet gecontroleerd worden op aanwezigheid van de kerkuil in de te slopen schuren. Indien (rustende) kerkuilen aanwezig zijn, dan moeten de schuren eerst gestript worden voorafgaand aan het feitelijk slopen.
6. Minimaal drie maanden voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden dient u minimaal 1 permanente nestkast te plaatsen binnen 500 meter van de huidige rustplaats. U moet een instemmingsverklaring opstellen met de eigenaar van de schuur/opstal, waarin de nestkast geplaatst zal worden. Deze verklaring dient u voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden te zenden naar het Overijssels Loket.
7. Binnen het plangebied dient u minimaal 1 permanente nestkast te plaatsen in 1 van de nog te bouwen schuren/bijgebouwen. Dit moet uiterlijk 31 december 2021 uitgevoerd te zijn. U dient in de koopovereenkomst met de toekomstig eigenaar van deze schuur/bijgebouw op te nemen dat deze nestkast geplaatst wordt en permanent aanwezig is.
8. De nestkasten dienen geplaatst te worden op minimaal 5 meter hoogte in een (kap)schuur, stal of op een zolder op een donkere en rustige plek. Voor de locatiekeuze en het ophangen van de nestkasten zelf dient u een lokale vogelwerkgroep te betrekken.
9. U dient ons via het meldpunt te laten weten waar u de minimaal twee nestkasten, zoals bedoeld in de voorschriften 6 en 7, geplaatst heeft. Dit moet u uiterlijk 1 week na het plaatsen van de nestkast aan ons laten weten.

Overige zaken

10. U moet een ecologisch logboek (laten) bijhouden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren, het toegepaste type nestkast, afweging voor locaties van de nestkasten, of oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Daarnaast dient vermeld te worden dat de locaties van de plaatsing van de nestkasten teruggekoppeld moeten worden met het meldpunt. Het ecologisch logboek dient aanwezig te zijn op de werklocatie.

BIJLAGE 2 - Overwegingen bij het besluit

Het besluit bestaat uit de ontheffing en voorschriften. In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluiten de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	WEERGAVE VAN DE FEITEN	8
A1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	8
A1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	8
A1.2	Doelstelling van het project	8
A1.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	8
A1.4	Periode	8
A1.5	Onderliggende documenten	8
A1.6	Aanvullende gegevens	8
A2	Bevoegdheid	9
A2.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A3	Procedure	9
A3.1	Overeenstemming andere provincie	9
A3.2	Adviesverzoek aan gemeente	9
A3.3	Relevante overige besluiten	9
A4	Toetsingskader soorten	9
A4.1	Wettelijke regels	9
A4.2	Provinciaal beleid	10
A4.2.1	Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur	10
A4.2.2	Beleidsregel Natuur Overijssel 2017	10
A4.2.3	Jaarrond beschermde vogelnesten	10
B	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	11
B1	Inhoudelijke beoordeling	11
B1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	11
B1.1.1	Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat	11
B1.1.2	Beoordeling uitgevoerd onderzoek	11
B1.2	Invloed van het project op betrokken soorten	11
B1.2.1	Effectbeoordeling in de aanvraag	11
B1.2.2	Toetsing van de effectbeoordeling	12
B1.3	Alternatieven voor realisatie van het project	13
B1.3.1	Alternatievenafweging in de aanvraag	13
B1.3.2	Toetsing van de alternatievenafweging	13
B1.4	Wettelijk belang van het project	13
B1.4.1	Motivatie wettelijk belang in de aanvraag	13
B1.4.2	Toetsing aan wettelijk belang	14
B1.5	Beoordeling staat van instandhouding	14

B1.6	Toetsing aan overige vereisten	14
B1.7	Eindconclusie toetsing	14
B1.8	Zorgplicht blijft altijd gelden.....	14
C	Slotconclusie	14

A WEERGAVE VAN DE FEITEN

A1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

A1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het plangebied ligt aan de Huyerenseweg 21 in Geesteren. Het plangebied bestaat uit een woonhuis met verschillende bijgebouwen waaronder een voormalige melkveestal, werktuigenberging en overige bijgebouwen. In bijlage 3 van dit besluit is de locatie van het plangebied weergegeven, inclusief de te slopen stallen. De voorgenomen ontwikkeling betreft de sloop van de schuren met een oppervlakte van 2.503 m². Hierbij worden ook de asbesthoudende materialen verwijderd. De bestaande woning blijft behouden. Na de sloop worden binnen het plangebied drie woningkavels gerealiseerd. De betreffende woningen zullen landschappelijk worden ingepast.

De werkzaamheden staan gepland nadat ontheffing is verkregen. Het plan maakt onderdeel uit van een bestemmingsplanprocedure. Het bestemmingplan zal naar verwachting in 2019 onherroepelijk worden. De sloopwerkzaamheden en start van de nieuwbouw zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden.

A1.2 Doelstelling van het project

Het project wordt uitgevoerd in het kader van de Rood voor Rood regeling. Het hoofddoel van deze regeling is het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit van het landelijk gebied. De schuren van de voormalige melkveehouderij worden gesloopt. Daarvoor in de plaats worden drie woningen gebouwd.

A1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om nesten en rustplaatsen van de kerkuil opzettelijk te vernielen of te beschadigen⁸, en om de kerkuil opzettelijk te storen⁹.

A1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 februari 2019 tot en met 1 februari 2023.

A1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Rapport: 'Projectplan Wnb soortenbescherming Rood voor Rood/ Huyerenseweg 21 Geesteren', van 4 februari 2019;
- Rapport: 'Toetsing Wet natuurbescherming Huyerenseweg 21 Geesteren en Uelserweg 134 Mander', van 22 november 2018;
- Brief: 'Reactie verzoek aanvullingen', van 23 april 2019;
- Rapport: 'Aanvullend (asbest)onderzoek Huyerenseweg 21 te Geesteren', van 11 augustus 2010.

A1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 22 februari 2019 ontvangen. Op 23 april 2019 zijn aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 30 april 2019¹⁰ ontvangen.

⁸ Art. 3.1, tweede lid van de Wnb.

⁹ Art. 3.1, vierde lid van de Wnb.

¹⁰ Ons kenmerk 2019/0145948.

A2 Bevoegdheid

A2.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden (hoofdzakelijk) plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹¹. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A3 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A3.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A3.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tubbergen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3.3 Relevante overige besluiten

Wij wijzen u erop, dat er ook andere besluiten nodig zijn voordat u de voorgenomen activiteiten uitvoert. Voor zover wij weten gaat het om de volgende besluiten:

Naam wet en van toepassing zijnde artikel	Bevoegd bestuursorgaan en adres
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, art. 2.1 en/of art. 2.2	Gemeente Tubbergen

A4 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A4.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹² en (soms) de Regeling natuurbescherming¹³ zijn voor de toetsing relevant.

¹¹ Besluit natuurbescherming, art. 1.3, eerste lid.

¹² Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

A4.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7).

A4.2.1 Omgevingsverordening, hoofdstuk 7 Natuur

Met de Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hierna: Omgevingsverordening) hebben wij een nadere invulling gegeven aan enkele wettelijke regels. In deze verordening zijn een aantal nationaal beschermd diersoorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen. Het gaat om soorten die algemeen voorkomen. De betreffende soorten zijn opgenomen in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. De populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Deze vrijstellingen zijn aanvullend aan de vrijstellingen via de gedragscodes.

Voor de soorten in de eerder genoemde bijlage geldt een vrijstelling voor het opzettelijk doden of vangen. Dit geldt alleen als dit nodig is in het belang, zoals dit is weergegeven per soort in bijlage 9a bij artikel 7.4.1 van de Omgevingsverordening. Voor deze soorten is het ook toegestaan om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen, als aan onderstaande voorwaarden zijn voldaan.

Voorwaarden

- De vrijstelling voor de handeling is niet geregeld in een door de minister goedgekeurde gedragscode.
- Er zijn geen andere bevredigende oplossingen om de doelstellingen van de handelingen te bereiken.
- De algemene zorgplicht is in acht genomen. Dat wil zeggen dat het opzettelijk vangen en doden van dieren zoveel mogelijk is voorkomen.

A4.2.2 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

In onze beleidsregel¹⁴ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁵ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

A4.2.3 Jaarrond beschermde vogelnesten

Het beleid van het ministerie van Economische Zaken voor jaarrond beschermde nesten heeft Gedeputeerde Staten van Overijssel onverkort overgenomen.

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling¹⁶ vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Tijdens het broedseizoen zijn de verbodsbepalingen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Nesten van de kerkuil zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor de nestplek niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soorten genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

¹⁴ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁵ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

¹⁶ Art 3.1, eerste, tweede, derde en vierde lid van de Wnb

B TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

B1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument soorten¹⁷ (voorheen de soortenstandaard) van de kerkuil bij onze toetsing.

B1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

B1.1.1 Beschrijving onderzoeksmethoden en resultaat

Op 12 november 2018 is het plangebied bezocht in verband met een quickscan. Tevens is een omgevingscheck gedaan en zijn verspreidingsgegevens gebruikt, waaronder die van de lokale vogelwerkgroep.

Tijdens het veldbezoek is een groot aantal braakballen en uitwerpselen van de kerkuil gevonden in de schuur naast het woonhuis. Ook is een volwassen kerkuil waargenomen. Deze is door de bewoner al vaak waargenomen, waarbij de vogel soms van plek wisselt. Gelet op de hoeveelheid sporen kan worden geconcludeerd dat de vogel met grote regelmaat in de te slopen bebouwing verblijft. Deze te slopen bebouwing heeft dan ook een functie als vaste rust- en verblijfplaats. Binnen het plangebied ontbreekt geschikte broedgelegenheid.

Er zijn geen geschikte ruimtes/locaties gevonden die als nestlocatie gebruikt kunnen worden. Ook zijn er geen nestkasten aanwezig. Deze is naar verwachting wel in de omgeving aanwezig. Mogelijk betreft de waargenomen kerkuil een jonge (ongepaarde) vogel.

B1.1.2 Beoordeling uitgevoerd onderzoek

Het eenmalige onderzoek is in dit geval voldoende om rustplaatsen te kunnen vinden en om nestplaatsen uit te sluiten.

B1.2 Invloed van het project op betrokken soorten

B1.2.1 Effectbeoordeling in de aanvraag

Als gevolg van de werkzaamheden wordt een vaste rustplaats van de kerkuil vernietigd. Door het slopen van de schuren kan de soort niet meer rusten binnen het plangebied. Binnen het plangebied is geen nestkast voor de soort aanwezig of een andere mogelijkheid voor de soort om te nestelen.

Het effect van het wegnemen van de vaste rustplaats kan worden gemitigeerd door het aanbieden van nestgelegenheid in de vorm van twee nestkasten. Er wordt een kast in het plangebied opgehangen. Deze kast zal geplaatst worden in een nieuw te realiseren schuur. De tweede kast wordt op een naburig erf opgehangen. De exacte locatie hiervan is nog niet bekend. Wel zal deze kast minimaal 3 maanden voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden opgehangen worden binnen 500 meter van de huidige rustplaats. De twee kasten wordt geplaatst op minimaal 5 meter hoogte in bijvoorbeeld een (kap)schuur, stal of op een zolder op een donkere en rustige plek. Het plaatsen van de kerkuilenkasten wordt begeleid door een deskundige op het gebied van kerkuilen (lokale vogelwerkgroep). Deze vogelwerkgroep verzorgt ook het schoonmaken van de kasten en het eventueel ringen van jonge kerkuilen. De vogelwerkgroep kent de bestaande territoria van kerkuilen, zodat de nestkasten op een gunstige locatie worden geplaatst.

De sloopwerkzaamheden en start van de nieuwbouw zal naar verwachting in 2020 plaatsvinden. De meest kwetsbare periode voor de kerkuil betreft de broedperiode tussen april en augustus. Op de locatie ontbreekt geschikte broedgelegenheid echter. Daarnaast gelden periode(n) met strenge vorst als zeer kwetsbaar. Voorafgaand aan de sloop dienen de schuren gecontroleerd te worden op aanwezigheid van de kerkuil. Bij afwezigheid kunnen de schuren gesloopt worden. Bij aanwezigheid moeten de schuren

¹⁷ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>.

vogelvriendelijk worden gesloopt. Dit betekent dat de schuren voor de sloop eerst gestript worden. Dit houdt in dat eerst het plaatwerk verwijderd dient te worden.

De voorgenomen ontwikkeling voorziet niet in de afname van leefgebied van de soort. Het huidige erf heeft vanwege de absentie van vee en hun voer veel aan kwaliteit ingeboet voor de soort. Het aantal prooidieren is hierdoor drastisch afgenomen. De directe omgeving wordt echter niet aangetast door de ingreep. De voorgenomen ingreep leidt niet tot een verandering van het foerageergebied van de soort in kwalitatieve of kwantitatieve zin.

Het landschap rondom het plangebied wordt gekenmerkt door een afwisseling van landbouwgronden (gras- en akkerland), bouselementen, landschapselementen en het ten zuiden van de planlocatie gelegen Hondenvan. In het werkgebied van vogelwerkgroep, dat noordoost Twente beslaat, zijn 150 nestkasten voor de soort opgehangen. Hiervan waren er in 2016 71 en in 2017 63 bezet. In het atlashok waarbinnen het plangebied valt zijn 6-8 territoria van de soort aanwezig. De ruimere omgeving van het plangebied kent vele boerenerven met geschikte verblijfplaatsmogelijkheden. Deze zijn door de soort goed te bereiken. Uit de dichtheid van het aantal territoria in de ruimere omgeving van het plangebied blijkt dat het gebied als foerageergebied geschikt is voor de soort.

Met betrekking tot de kerkuil wordt monitoring niet noodzakelijk geacht. De te nemen maatregelen zijn bewezen effecten. De effecten blijven beperkt tot het (al dan niet tijdelijk) ongeschikt raken van de vaste rustplaats. De wordt omgeving niet aangetast.

B1.2.2 Toetsing van de effectbeoordeling

Door het verwijderen van bijgebouwen binnen het plangebied wordt een vaste rustplaats van de kerkuil beschadigd en vernield. Er is geen nestlocatie aanwezig binnen het plangebied.

Minimaal drie maanden voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden dient u minimaal 1 nestkast te plaatsen binnen 500 meter van de huidige rustplaats. De lokale vogelwerkgroep weet waar naburige territoria liggen, en dragen zorg dat deze nestkast op een geschikte plek worden opgehangen. Binnen het plangebied wordt ook minimaal 1 nestkast geplaatst in 1 van de nog te bouwen schuren/bijgebouwen. Deze kast kan niet voorafgaand aan de sloopwerkzaamheden opgehangen worden. Tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden kan de kerkuil uitwijken naar de nestkast op een naburig erf (<500 meter) of naar een reeds bestaande rustplaats binnen het territorium. U stelt nestkasten voor welke in schuren of bijgebouwen geplaatst worden. Dergelijke kasten vormen een geschikt rustplaats voor een solitair dier, maar kunnen ook als nestplaats gebruikt worden. Na uitvoering van het project kan de kerkuil ook weer rusten binnen het plangebied. U moet afspraken maken met de eigenaren van de gebouwen waarin de nestkasten geplaatst gaan worden. Wij hebben de voorschriften 6 tot en met 9 opgenomen, zodat geborgd wordt dat minimaal twee nestkasten geplaatst worden op geschikte locaties.

De sloopwerkzaamheden moeten buiten de kwetsbare voortplantingsperiode uitgevoerd worden. Perioden waarbij de bodem langdurig bedekt is met een laag sneeuw vormen ook kwetsbare perioden. Hoewel een nestlocatie niet aanwezig is, zijn goede rustplaatsen tijdens deze kwetsbare perioden wel van belang. Daarom schrijven wij in voorschrift 5 voor dat de uitvoering van de sloopwerkzaamheden tussen september en januari moeten plaats vinden. Eerst moet gecontroleerd worden of kerkuilen niet rusten in het plangebied. Indien wel (rustende) kerkuilen aanwezig zijn, dan moeten de schuren eerst gestript worden voorafgaand aan het feitelijk slopen. De aanwezige kerkuilen worden zo in de gelegenheid gesteld om uit te wijken naar een alternatieve rustplaats. Deze werkwijze voorkomt het eventueel storen van kerkuilen.

Conclusie toetsing

Door het slopen van schuren wordt een vaste rustplaats van de kerkuil beschadigd en vernield. Hiervoor is een ontheffing nodig. In de volgende paragrafen toetsen wij of de ontheffing op basis van de wet verleend kan worden.

U vraagt tevens ontheffing aan van het verbod om de kerkuil te storen. Door op een zorgvuldige wijze te slopen wordt opzettelijk storen van de kerkuil voorkomen. U heeft dan ook geen ontheffing nodig van dit verbod.

B1.3 Alternatieven voor realisatie van het project

B1.3.1 Alternatievenafweging in de aanvraag

De sloop van de schuren is locatie gebonden. De niet in gebruik zijnde schuren worden door de sloop vervangen door nieuwbouwwoningen. De locatie is in het verleden aangekocht door de provincie Overijssel. De hier gevestigde bedrijven zijn al verplaatst, waardoor de schuren leeg staan. De schuren zijn landschap ontsierende schuren. In het kader van een Rood voor Roodregeling worden de schuren gesloopt, waardoor de mogelijkheid bestaat om er woningen voor terug te plaatsen.

Een alternatieve inrichting van het plangebied kan de vaste rust- of verblijfplaats niet behouden. De schuren worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats en deze dienen te worden verwijderd. Alternatieve inrichtingen waarbij de schuren behouden blijven, is niet mogelijk.

De schuren zijn niet zodanig te verbouwen dat er woningen van gemaakt kunnen worden. Ook is asbest aanwezig. De enige optie is om de schuren te slopen. Hierdoor is een alternatieve werkwijze, waarbij de vastgestelde vaste rust- en verblijfplaats van de kerkuil behouden blijft, niet mogelijk.

Een vaste rust- of verblijfplaats wordt, afgewisseld met andere verblijfplaatsen, het gehele jaar door gebruikt. Het tijdstip van de sloop van de schuren heeft geen impact op de kerkuil. Een alternatieve planning is niet van toepassing, tenzij de kerkuil aan het broeden is op deze locatie.

B1.3.2 Toetsing van de alternatievenafweging

Door een bedrijfsverplaatsing zijn de schuren leeg komen te staan en hebben ze geen functie meer. Niets doen zal uiteindelijk tot verder verval leiden, waardoor de schuren uiteindelijk geen functie meer hebben als rustplaats voor de kerkuil. Ook kan dan mogelijk asbestverontreiniging optreden.

In het kader van de Rood voor Roodregeling worden de schuren gesloopt ten behoeve van nieuwe woningen. Deze regeling sluit aan op onze Omgevingsverordening 2017 (kwaliteitsimpuls groene omgeving). Met de Rood voor Roodregeling wil de provincie de snel opkomende leegstand van agrarische bebouwing aanpakken. Leegstaande schuren zet de leefbaarheid, en daarmee ook de ruimtelijke kwaliteit, op het platteland onder druk. Het slopen van de schuren en het saneren van asbest in combinatie met het treffen van mitigerende maatregelen voor de kerkuil is een bevredigend alternatief.

Omdat de werkzaamheden niet op een andere locatie of andere wijze uitgevoerd kunnen worden is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

B1.4 Wettelijk belang van het project

B1.4.1 Motivatie wettelijk belang in de aanvraag

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

De niet meer in gebruik zijnde schuren worden gesloopt. Daarna wordt de ruimte benut door drie nieuwe woningen te bouwen. Het slopen van de niet in gebruik zijn schuren is noodzakelijk in verband met de aanwezige asbest. Asbest is schadelijk voor de gezondheid, wanneer de asbestvezels worden ingeademd. In de constructies van de schuren zit asbest verwerkt. Na verloop van tijd raken deze schuren en de constructies beschadigd door weer en wind. Dan komen mogelijk asbestvezels vrij. Dit is gevaarlijk voor de gezondheid. Daarom worden de schuren gesloopt, waardoor het asbest ook verdwijnt.

B1.4.2 Toetsing aan wettelijk belang

Wij zijn van oordeel dat het wettelijk belang, zoals weergegeven in de aanvraag, voldoende is aangetoond. Het verwijderen van asbest komt de volksgezondheid ten goede. Tevens wordt hiermee voorkomen dat bij langdurige leegstand en brandstichting asbestverontreiniging optreedt.

B1.5 Beoordeling staat van instandhouding

Door het slopen van schuren zal de kerkuil niet meer kunnen rusten binnen het plangebied. In één van de nieuwe te bouwen schuren binnen het plangebied wordt een nestkast geplaatst. Daarnaast wordt een nestkast op korte afstand van het plangebied geplaatst in een schuur of bijgebouw. Op deze wijze worden voldoende alternatieve rustplaatsen aangeboden voor de solitaire kerkuil. Mogelijk dat deze nestkasten ook gebruikt kunnen worden als nestlocatie als dat de ontbrekende ecologisch factor is in het gebied. De lokale vogelwerkgroep zal samen met de eigenaren van de schuur het onderhoud van de kasten verzorgen. Het is daarom aannemelijk dat de kerkuil in het plangebied aanwezig blijft. Omdat de kerkuil aanwezig blijft in het plangebied en buiten het plangebied ook voorkomt, is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de kerkuil.

B1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁸ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging.

Wij zien geen aanleiding om de gevraagde ontheffing te weigeren op basis van art. 1.10, derde lid Wnb.

B1.7 Eindconclusie toetsing

De gevraagde ontheffing van de verbodsbepalingen voor de kerkuil kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten worden niet aangetast. Er is geen andere bevredigende oplossing voor handen waarbij minder effecten op de beschermde soorten optreden. Er is een wettelijk belang aanwezig om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

B1.8 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁹. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

C Slotconclusie

Er zijn geen belemmeringen om de aangevraagde ontheffing vanwege de sloop van schuren en de realisatie van drie woningen aan de Huyerenseweg 21 in Geesteren te verlenen. Om de bescherming van natuurwaarden zo goed mogelijk te borgen zijn aan de ontheffing voorschriften verbonden.

¹⁸ Wnb, artikel 1.10, derde lid.

¹⁹ Art. 1.11, eerste en tweede lid van de Wnb.

BIJLAGE 3 – Ligging plangebied, inclusief slooplocaties

